

Referat af møde i Forskningsudvalget 19. januar 2021

Deltagere:

Prorektor Peter Kjær (formand)
Vicedirektør Elisabeth Hvas (observatør)
Studerende Elisabeth Wandel
Professor Benni Winding
Professor Rikke Andreassen
Professor Hanne Warming
Professor Jan Pries-Heje
Professor Anette Elisabeth Warring
Ph.d-studerende Kasper Anthon Sørensen
Ph.d-studerende Ida Frost Kyvsgaard
Ph.d-studerende Mathias Mikkelsen
Ph.d-studerende Sebastian Jon Holmen
Lektor Lars Buur
Lektor Pernille Juhl
Teamleder Lene Lillebro (observatør)
Sekretariatsmedarbejder Michael Brodthagen
Informationsspecialist Sidse Louise Schelde (observatør)
AC-Fuldmægtig i Rektorsekretariatet Nanna Hølge-Hazelton (sekretær, referent)

Specialkonsulent Cecilie Thorsted Flo (pkt. 3)

Afbud:

Professor Jeppe Dyre
Chefjurist Kirsten Dybvad Mikkelsen (observatør)
Lektor Lasse Martin Koefoed
Bibliotekschef Joanna Ball (observatør)
Lektor Lise Lotte Hansen

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat og opfølgning på drøftelser på sidste møde
3. Drøftelse af aktuelle trends i dansk forskningspolitik
4. Bordrunde: Coronastatus efter anden nedlukning med fokus på Ph.d.-området
5. Orientering om bevilling fra forskningsreserven til klyngeindsats i region Sjælland
6. Eventuelt

Bilag:

Udkast til referat af FOU-møde d. 4. november 2020
Cover vedr. aktuelle trends i dansk forskningspolitik
Bilag 1: Regeringens grønne forskningsstrategi
Bilag 2: Udmøntning af regeringens grønne forskningsstrategi, internt notat
Bilag 3: Nationalt Center for Bæredygtig Omstilling af Landbruget
Bilag 4: Grønne missioner og et nyt partnerskabsprogram i Innovationsfonden
Bilag 5: Aftale om fri forskning, talentudvikling og forskning i klimaforandringer
Bilag 6: Aftale om fordeling af forskningsreserven
Bilag 7: Nyhed om strategisk partnerskab mellem CBS og DTU

Ad 1 – Godkendelse af dagsorden

Udvalget godkendte dagsordenen for mødet og at der blev byttet rundt på rækkefølgen af punkt 3 og 4 i forhold til det fremsendte materiale.

Ad 2 – Godkendelse af referat og opfølgning på drøftelser på sidste møde

Udvalget godkendte referatet af mødet d. 4. november 2020.

Prorektor gav en kort opfølgning på forskningsredegørelsen, hvor udvalget tidligere har udtrykt ærgrelse over, at impact cases er udgået af redegørelsen. Redegørelsen skal holdes talbaseret, men der er opmærksomhed på hvordan RUC kan være blive til at dokumentere dobbelt impact andre steder.

Ad 3 – Drøftelse af aktuelle trends i dansk forskningspolitik

Prorektor indledte med at præcisere formålet med dagens diskussion og sætte sammen for det forskningspolitiske statusquo. I politiske udspil fra 2020 og finansloven for 2021 står det klart, at grøn omstilling og klima er af højeste prioritet fra politisk side – også i forhold til forskningen. Prorektor forventer, at dette vil påvirke styringen af universiteterne via de strategiske rammekontrakter. Det markante fokus på grøn omstilling og klima skaber både muligheder og nye udfordringer for forskningen på RUC.

Den efterfølgende diskussion var tredelt.

Første del af diskussionen fokuserede på regeringens overordnede målsætninger for den grønne omstilling og hvad det kommer til at betyde for forskningen på RUC.

Flere udvalgsmedlemmer beskrev regeringens udspil som meget teknisk fokuseret og uden blik for såvel den regionale og lokale kontekst. Det blev påpeget, at ændring af adfærd er afgørende for regeringens missioner, og dét giver muligheder inden for designeksperimenter, forskning i smarte bæredygtige byer, mv. hvor RUC står stærkt.

Der var enighed i udvalget om, at en mere holistisk og tværfaglig tilgang til grøn omstilling er et vigtigt bidrag til den tekniske, naturvidenskabelige tilgang, som dominerer. Inddragelse af humanistiske og samfundsvidenskabelige vinkler vil desuden være et område hvor RUC har en force i forhold til de andre universiteter, der typisk tænker faglighederne mere opdelt. Der blev udtrykt et bredt ønske om, at ledelsen gør det til et indsatsområde og samler forskere på tværs af institutterne til arbejde med grøn omstilling. Ledelsens opbakning opfattes som afgørende for, at et tværfagligt, grønt initiativ kan lykkes. Initiativet skal tage afsæt i de eksisterende kræfter på RUC, men også henvende sig til fx forskere, der har undervist inden for bæredygtige temaer, men ikke selv har forskning i feltet endnu.

Prorektor samlede op på diskussionen i tre hovedpointer:

1. Ledelsen bør overveje at afholde tværfaglige workshops om hvordan RUC kan tage stilling til og arbejde med den grønne dagsorden ud fra en tværfaglig forskningsvinkel.
2. Det vil være en fordel at anlægge et bredere fagligt perspektiv i diskussionerne af hvad der skal til for at skabe forandring i forhold til den grønne omstilling.
3. Der er et ønske om konkrete initiativer fra rektoratet og dekanerne i forhold til at mobilisere en tværfaglig gruppe, som kan arbejde videre med RUC's grønne dagsorden.

Dernæst fulgte en kort diskussion af regeringens "missioner".

Prorektor indledte med at beskrive missionerne som udtryk for, at regeringen tænker store samlede forskningsinvesteringer om noget, der skal løse konkrete fælles problemer.

Missionerne er ifølge udvalget udtryk for en politisk prioriteret, strategisk forskning, hvoraf der både følger nogle fordele og ulemper. Hensigten med strategisk forskning er positivt, men der

blev udtrykt en generel bekymring for, at den fri forskning i national sammenhæng bliver klemmt. Hertil blev der dog mindet om, at forskningsbudgettet i EU fortsat giver mange muligheder for den fri, bottom-up-forskning. Det blev også nævnt, at der i DFF er en opmærksomhed på prioritering af de fagligt brede opslag i forhold til den grønne sektor.

Endelig drøftede udvalget hvordan RUC kan gøre sig gældende og komme i spil i forskellige partnerskaber.

Flere udvalgsmedlemmer udtrykte et ønske om ledelsens opbakning til konsortier, og et tilbud om inspiration, erfaringsdeling og bistand i forhold til hvordan man som forsker navigerer i det politiske landskab og især hvordan man – helt lavpraktisk – opbygger et konsortium.

Prorektor anerkendte behovet for, at RUC som universitet skal være bedre klædt på til at agere strategisk, og at forskerne skal klædes bedre på til at indgå i strategisk vigtige netværk.

Baseret på udvalgets interesse vil Forskningsservice prøve finde frem til forskellige fortællinger og afholde en tværgående workshop/ temadag om konsortiedannelse.

Vicedirektør Elisabeth Hvas tilføjede, at Forskningsservice og Rektorsekretariatet kan bistå forskere i læsning og fortolkning af tekster, men forskningskommunikation, som, med den rette timing, kan være med til at styrke visse samarbejder, og på sigt vil også klyngesamarbejdet (jf. dagsordenens punkt 5) kunne bidrage hertil.

Prorektor samlede op på diskussionen i tre hovedpointer:

1. Vi skal være opmærksomme på at få os meldt ind i processerne. De nye erhvervsklynger er også et sted, hvor RUC skal være synlige og bruge mulighederne til at forbinde os til andre typer af aktører og konsortie-byggere inden for forskellige områder
2. Hvis RUC ikke har fået en invitation til et partnerskab, skal vi agere.
3. Vi skal afklare hvad RUC selv er i stand til at supportere i forhold til partnerskaber, og hvilke kompetencer vi skal søge bistand til fra anden side.

Ad 4 – Bordrunde: Coronastatus efter anden nedlukning med fokus på Ph.d.-området

Prorektor indledte med at fortælle om de nationale midler, der er afsat til Ph.d.-området som følge af corona. Heraf har RUC fået lidt over 400.000 kroner, som nu sammen med yderligere 100.000 kroner fra RUC fordeles ud mellem institutterne. Midlerne bruges typisk på en måneds forlængelse af de Ph.d.-ansatte, og cirka 40 personer har fået forlængelse af deres ansættelse på RUC (herudover har flere fået forlænget deres indskrivning).

Udvalget udtrykte bred enighed om, at de Ph.d.-studerende og øvrigt løst-ansat personale (adjunkter, postdocs) er hårdest ramt af nedlukkningen. Det er ikke kun i forhold til de praktiske omstændigheder, men i høj grad også trivsel og sundhed, som er udfordret.

Der blev fremhævet fire overordnede udfordringer:

1. Relationsdannelse: Fraværet af kollegial sparring med mere erfarne undervisere og forskere, fysiske møder med vejleder og medstuderende skaber et psykisk hårdt arbejdsmiljø, hvor Ph.d.-studerende oplever at stå meget alene.
2. Netværk: Fraværet af mulighed for at danne professionelle netværk via dagligt arbejde og fysiske konferencer, som er meget afgørende for den fremtidige forskerkarriere.
3. Oplevet krydspres mellem høje forventninger til undervisning samtidig med kravet om publiceringer, fx hvis man som adjunkt ønsker at søge en lektorstilling eller man som Postdoc er ansat på kontrakt med publiceringsforpligtelse.
4. Økonomiske pres: Omlægningen til online undervisning og vejledning medfører et øget timebrug, som økonomisk skal dækkes af de 340 fleksibilitetstier, der ellers er tiltænkt

mødeforberedelse og deltagelse i møder. Det økonomiske pres betyder derfor, at det bliver imod egen interesse for Ph.d.-studerende at deltage i universitetsudvalgsmøder og lignende.

5. Oplevet dobbeltsignal fra ledelsen, når de forventer undervisning af uændret kvalitet og samtidig understreger, at forskningen skal prioriteres højest. Der er en risiko for dårligt arbejdsmiljø, hvis ikke ledelsen anerkender, at det er en umulig kombination.

Som et positivt bidrag blev det dog fremhævet, at det for nogle opleves som en positiv mulighed at arbejde hjemme, fordi det giver mulighed for at deltage i mange flere internationale konferencer end normalt. Dertil blev ledelsen rost for den symbolske værdi i forlængelserne af Ph.d.-studerende og prioritering af midler til området.

Prorektor samlede op på diskussionen i seks hovedpointer:

- Trivsel og sundhed: Der har været flere sygemeldinger blandt Ph.d'ere i 2020 end normalt. Det er der særligt fokus på i HR og RDS (samarbejde på tværs af Ph.d.-skolerne).
- RDS bør se på hvilke typer af indsatser der kan bidrage til at afhjælpe udfordringen med skabelse af forskernetværk for Ph.d.-studerende.
- Rektoratet bør overveje effekterne af sin kommunikation om "at sætte forskningen forrest" og forventningsafstemning i VIP-miljøer.
- Der er fokus på at hjælpe de mest udsatte yngre forskere, bl.a. ved at kanalisere uforbrugte driftsmidler til Ph.d.-forlængelser.

Prorektor foreslår at holde et møde med Ph.d.-repræsentanterne om hvilke andre Ph.d.-relaterede spørgsmål, der kunne være relevante at tage op i FoU.

Ad 5 - Orientering om bevilling fra forskningsreserven til klyngeindsats i region Sjælland

Prorektor orienterede kort om de 20 millioner, som RUC har fået fra forskningsreserven og hvad status er på arbejdet med regionale aktører i den nye klyngeindsats i region Sjælland.

I region Sjælland vil man fokusere på 1) miljøteknologi, genanvendelse og cirkulær økonomi, 2) bygge og anlæg og 3) sundhed/ life science. RUC har meldt mig ind i de tre klynger og arbejder på at få et fysisk klyngekontor til miljøteknologi og genanvendelse placeret på RUC.

Pengene er sat af til kapacitetsopbygning på områder, hvor vi kan spille ind i klyngernes potentialer. Den anden del handler om incitamenter til forskere for at deltage med formidling af relevant forskning til klyngeaktører og netværk, men hen ad vejen også deltage i forskningsansøgninger som Horizon Europe eller Innovationsfonden, hvor vi kan supportere ansøgningsprocesser. Vi overvejer dog stadigvæk både fokus og virkemidler i indsatsen (Universitetsledelsen har en første samlet drøftelse senere på ugen).

Ad 6 – Eventuelt

Punktet eventuelt blev annulleret på grund af manglende tid.
